

عنوان مقاله:

تغییرات فصلی فون زنبورهای پارازیتوئید تخم سن گندم در مزارع گندم شهر بناب جدید، استان آذربایجان شرقی

محل انتشار:

مجله دانش کشاورزی و تولید پایدار، دوره 20، شماره 3 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

زهرا نوزاد بناب - دانشکده ی کشاورزی، دانشگاه تبریز

شهزاد ایرانی پور - دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

با توجه به اهمیت راهبردی محصول گندم در کشور و وجود آفت مهمی چون سن گندم (*Eurygaster integriceps* Puton)، استفاده از یک برنامه‌ی مدیریت تلفیقی مناسب و کارآمد می‌تواند کمک بزرگی در حفاظت از این محصول نماید. از آنجایی که عوامل کنترل بیولوژیک یکی از مهم‌ترین ارکان برنامه‌ی مدیریت تلفیقی می‌باشند، شناخت این عوامل و حفاظت و حمایت از آنها بسیار حائز اهمیت است. زنبورهای پارازیتوئید تخم از عوامل مهم کنترل بیولوژیک سن گندم هستند. در مطالعه‌ی حاضر که در تابستان سال ۱۳۸۷ انجام شد گونه‌های فعال در شهر بناب جدید جمع‌آوری و شناسایی گردیدند. برای این منظور از تله‌های تخم در مزارع گندم و حواشی آن استفاده شد. پنج گونه زنبور پارازیتوئید تخم به دست آمد که سه گونه به خانواده‌ی Scelionidae و دو گونه به خانواده‌ی Encyrtidae تعلق داشتند. درصد پارازیتیسیم کل در تاریخ‌های مختلف بین ۶/۲ و ۵۹/۲۲ و به طور متوسط ۲۳/۱۲٪ بود. سه گونه‌ی *O. telenomicida* (Vassilijev) و *O. fecundus* Ferriere & Voegelé در مواقع مختلف فصل از فراوانی بیشتری برخوردار بودند. گونه‌ی *O. fecundus* برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود و *T. grandis* (Nees) و *T. djadetschko* (Rjachovsky) نیز سایر گونه‌های فعال در منطقه بودند. گونه‌ی *T. grandis* نخستین گونه‌ی فعال در منطقه با حداکثر ۷۶/۱۲٪ پارازیتیسیم بود که در ابتدای فصل در بهار بیشترین فراوانی را داشت ولی در اواخر فصل رشدی گندم، دو گونه‌ی جنس *Ooencyrtus* برتری یافتند (به ترتیب ۸/۱۳ و ۴۷/۱۳٪ برای دو گونه‌ی *O. telenomicida* و *O. fecundus* در تاریخ‌های مختلف در تیر ماه) که به‌ویژه در بخش شرقی جزء فعال‌ترین گونه‌ها در تابستان بودند. تفاوت‌های معنی‌داری در پراکنش زنبورها در جهات جغرافیایی مختلف این شهرستان مشاهده گردید. تغییرات آب و هوایی با تأثیر مستقیم روی خود انگل یا روی فراوانی گونه‌های میزبان می‌تواند عامل تغییرات فصلی این پارازیتوئیدها باشد.

کلمات کلیدی:

پارازیتوئید تخم، تغییرات فصلی، سن گندم، فون، *Trissolcus grandis*, *Ooencyrtus*

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1715169>

